

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

GEOGRAFIJA

Izpitna pola 2

Ponedeljek, 5. junij 2006 / 80 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca. Izpitni poli je dodana barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Odgovarjajte v povedih, ne le z besedo ali besedno zvezo. Odgovore vpisujte v za to predvidene prostore z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. **Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.**

Ob nalogah je v oklepaju na desni strani navedeno možno število točk.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

*Ta pola ima 12 strani, od tega 1 prazno.
Barvna priloga ima 2 strani, od tega 0 praznih.*

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

D1 – SLOVENIJA

1. Pred vsako trditvijo obkrožite **DA**, če je trditev pravilna, in **NE**, če je napačna.

DA NE Prevladujoči tip naravnega rastlinstva na območju Slovenije, pred naselitvijo ljudi, je bil listnati gozd.

DA NE Na osojnih pobočjih Slovenije je manjši delež gozda kakor na prisojnih.

DA NE Od petih slovenskih makroregij je največji delež gozda v Alpah.

(2 točki)

2. Napišite **ime drevesa**, ki je prevladujoče v **slovenskih gozdovih**, in tistega, ki prevladuje v slovenskih **alpskih gozdovih na zgornji gozdni meji**.

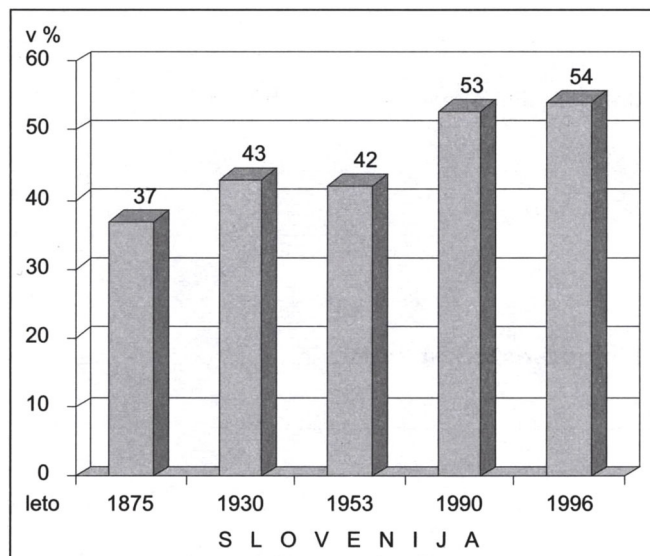
Prevladujoče drevo v Sloveniji: _____

Prevladujoče drevo na zgornji gozdni meji v Alpah: _____

(2 točki)

3. **Graf 1** prikazuje spreminjanje deleža gozdnih površin v Sloveniji. Pojasnite, zakaj se je **delež** gozda **najbolj spremenil** po letu **1953**.

Graf 1

(Vir: Lipovšek, I., in drugi, 2002: Geografija Slovenije 1. Delovni zvezek, str. 18. DZS. Ljubljana)

(1 točka)

4. Napišite dve **zemljiški kategoriji** (raba tal), katerih delež se je v Sloveniji po 2. svetovni vojni **zmanjševal**.

1 _____ 2 _____
(1 točka)

5. **Priloga 1 (Priloga k Izpitni poli 2)** prikazuje razširjenost gozdov v JV Sloveniji leta 1994. Opišite **dva razloga**, zakaj je **delež gozda** na območju **A** kljub ravninskemu reliefu sorazmerno **visok**.

1 _____

2 _____

(2 točki)

6. Opišite enega od ukrepov, s katerimi poskuša država **zavarovati** in ohraniti gozdove za naše potomce, ter pojasnite **pomen** gozda pri varovanju pokrajine.

Ukrep: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

D2 – SLOVENIJA

7. Naštejte tri **razlike** med **mestnimi** in **podeželskimi** naselji.

1 _____

2 _____

3 _____

(2 točki)

8. Ob popisu prebivalstva leta 2002 je živel v mestih več kakor polovica prebivalstva Slovenije. **Obkrožite** besedo, ki označuje **stopnjo** te **urbanizacije** v Sloveniji glede na razvito Evropo, in napišite **glavno** značilnost, po kateri se **slovenska mesta** razlikujejo od **evropskih**.

Stopnja urbanizacije je:

podpovprečna povprečna nadpovprečna

Glavna značilnost: _____

(2 točki)

9. Na lego in tip podeželskih naselij v Sloveniji močno vpliva relief. Za naštetima tipoma podeželskih naselij **obkrožite** tisto **reliefno obliko**, v kateri **prevladuje** posamezno naselje.

Dolge obcestne vasi: ravnina gričevje hribovje

Zaselki: ravnina gričevje hribovje

(2 točki)

10. Poimenujte **tip podeželskega naselja**, ki ga prikazuje **priloga 2 (Priloga k Izpitni poli 2)**.

(1 točka)

11. Opišite dve značilnosti **samotnih kmetij**.

1 _____

2 _____

(2 točki)

12. Zaradi sodobnega življenja izginjajo razlike med mestom in podeželjem. Pojasnite **vzrok za pospešeno urbanizacijo podeželja** v Sloveniji po osamosvojitvi.

(1 točka)

E1 – SLOVENIJA

13. Poimenujte **jezero** in **gorovje**, ki ju prikazuje **priloga 3 (Priloga k Izpitni poli 2)**.

Jezero: _____

Gorovje: _____

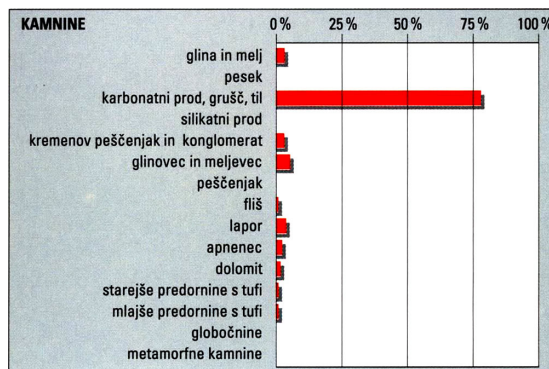
(2 točki)

14. Opišite **nastanek ledeniškega jezera**, ki ga prikazuje **priloga 3 (Priloga k Izpitni poli 2)**.

(1 točka)

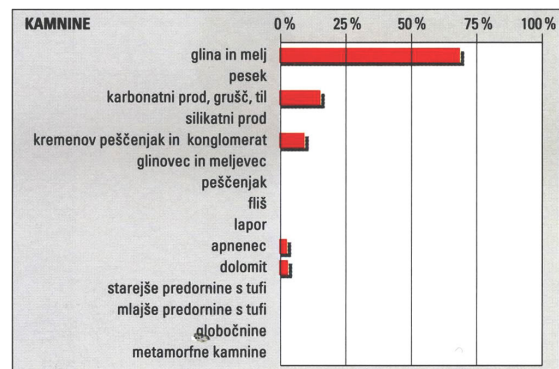
15. Napišite **številko grafa od 2 do 4**, ki predstavlja **kamninsko sestavo regije** v Ljubljanski kotlini, ki je na **karti 1** označena s **številko 6**, in pojasnite **vzrok** za takšno sestavo.

Graf 2

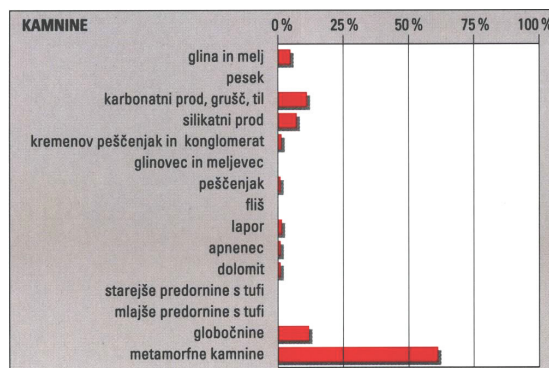
(Vir: Slovenija, pokrajine in ljudje, str. 87.
Mladinska knjiga. Ljubljana, 1998)

Graf 3

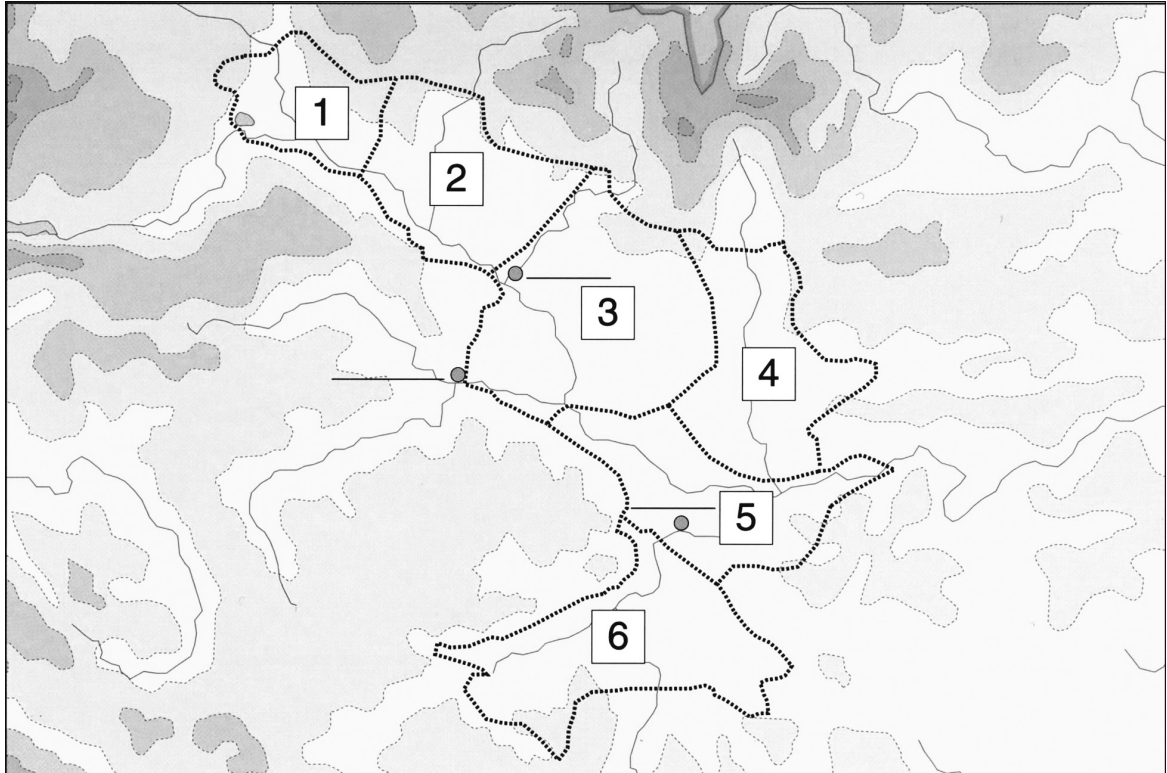
(Vir: Slovenija, pokrajine in ljudje, str. 382.
Mladinska knjiga. Ljubljana, 1998)

Graf 4

(Vir: Slovenija, pokrajine in ljudje, str. 144.
Mladinska knjiga. Ljubljana, 1998)

Karta 1

(Vir: Brinovec, S., in drugi, 1999: Slovenija, zemljepis za 8. razred osnovne šole. Delovni zvezek, str. 15. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Graf številka: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

16. Primerjajte **regiji**, ki sta na **karti 1** označeni s številčkama **3** in **6** glede na **prevladujočo** rabo tal (zemljiška kategorija) in poselitev.

	Regija 3	Regija 6
Raba tal		
Poselitev		

(2 točki)

17. Pojasnite nastanek **zvezdastega tlorisa** mesta **Ljubljane**.

(1 točka)

18. Pojasnite **vpliv** dveh **različnih dejavnikov** na **razvoj Ljubljane**.

1

2

(2 točki)

E2 – SLOVENIJA

19. Spodnjim številkam pripišite ustrezno **državo**, v kateri **živijo zamejski Slovenci**.

Približno 90.000 Slovencev: _____

Približno 50.000 Slovencev: _____

Približno 5.000 Slovencev: _____

(2 točki)

20. Poimenujte tri **regije**, v katerih živijo **zamejski Slovenci** v Italiji.

1 _____

2 _____

3 _____

(2 točki)

21. Z dvema **primeroma** opišite, kako slovenska manjšina v Italiji **ohranja** svojo **narodno identiteto**.

1 _____

2 _____

(2 točki)

22. Opišite pojem **asimilacija** in pojasnite vpliv tega procesa na **število Slovencev** na **avstrijskem Koroškem**.

Asimilacija: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

23. **Porabski Slovenci** so imeli v preteklosti **slabše** razvojne možnosti v primerjavi z drugimi zamejskimi Slovenci. Pojasnite **enega od razlogov** za to.

(1 točka)

24. Pojasnite, zakaj **zamejski Slovenci** živijo zunaj meja Slovenije.

(1 točka)